

FIPs retningslinjer	Rev.: 3	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av ungdomsekspонат – tradisjonell etc.	Org.: HS	Side: 1 av 7

Krav til aldersgruppene.

Hovedpunktene som det skal tas hensyn til ved bedømmelse av ungdomsekspوناتer, basert på bedømmingsskjema og aldersgruppene.

Ungdomsekspوناتer bør være i samsvar med de generelle retningslinjene for de respektive voksenklassene med poengsum for evaluering av ulike kriterier justert i henhold til aldersgrupper.

I de eldre aldersklassene forventes det overensstemmelse med de anbefalingene som er gitt i de yngste aldersgruppene.

I aldersklasse C skal ekspонатet hovedsakelig følge anbefalingene gitt i reglementene for klassene tradisjonell, posthistorie, helpost, luftpost og stempelmerker.

Ekspонат som forventes å bli vist på en internasjonal utstilling bør ha planen skrevet på en av de offisielle F.I.P.-språk: engelsk, tysk, spansk og fransk.

TRADISJONELL, POSTHISTORIE, HELPOST, LUFTPOST, STEMPELMERKER

1. BEHANDLING

1.1 Betydning, plan og oppbygning.

Aldersgruppe A (10 -15 år)

- Tittelen skal vise emnet som skal behandles relatert til omfanget av ekspонатet
- Den skal tilpasses innholdet og inkludere alle sider av ekspонатet
- En innledning til ekspонатet med forklaringer om emnet bør inkluderes på plansiden eller det første arket i ekspонатet
- Materialet bør justeres til tittel og plan, med fordypning av de enkelte kapitlene i henhold til ekspонатets utstrekning
- Det må være balanse i utviklingen av kapitler og underkapitler i forhold til ekspонатets utstrekning. Det er ikke passende med et underkapittel på ti sider og et annet på bare en side
- Tittelen skal avgrense innholdet og tidsperioden.
- Valg av emne, og følgelig valg av tittel, angir betydningen av temaet som behandles.
- Når det gjelder betydning av emnet så bør dette kommenteres med ungdomsleder og jury
- Alle ekspوناتer skal ha en plan som
  - Deler opp ekspонатet i kapitler og underkapitler
  - Gjør ekspонатet balansert i valg av antall kapitler og underkapitler
  - Er logisk, med utvikling som følger en oppbygging som kan være kronologisk, eller tar for seg en by, et område eller en postal- eller luft-rute osv.
- Planen bør ikke inneholde kapitler som
  - Tillegg
  - Konklusjoner
  - Forskjellige objekter

FIPs retningslinjer	Rev.: 3	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av ungdomsekspонат – tradisjonell etc.	Org.: HS	Side: 2 av 7

- Materialet bør tilpasses de tiltenkte forklaringene, og ikke gjenta noen lignende elementer for å illustrere det samme konseptet (f.eks. når man snakker om en type kansellering, er det ikke riktig å vise tre sider med samme kansellering, men det er riktig hvis utstilleren viser endringene i kanselleringene i løpet av årene, dersom han gir forklaringer på de ulike bruksperiodene. Utstilleren bør forklare og ikke bare samle sammen materialet.
- Forklaringene som gis skal vektlegges i henhold til planen.
- Utstilleren bør unngå å gi forklaringer som er utenfor utviklingen av eksponatet (f.eks. en forklaring som ikke er nødvendig om geografien eller historien til et land). Derimot blir en forklaring om utviklingen av posten i en okkupert sone under krigen bli verdsatt.

Aldersgruppe B (16-18 år)

Dette gjelder i tillegg til det som forventes fra et eksponat i aldersgruppe A:

- Planen skal være nøyaktig i overensstemmelse med innholdet av eksponatet
- Planen skal være strengt
  - Vitenskapelig korrekt
  - Teknisk korrekt
  - Godt behandlet og dokumentert
- Oppdeling i kapitler og underkapitler skal ha større grad av sammenheng enn i aldersgruppe A
- Forklaringene skal være strengt knyttet til punktene i utviklingen
- Utstilleren bør følge tittelen og planen og utdype de forskjellige underkapitlene i henhold til utstillingens omfang.
- En forbedret utvikling bør inkludere filatelistisk materiale i henhold til emnet:
  1. Et tradisjonelt eksponat inkluderer alle aspekter av filateli. Dette må utvikles i henhold til en logisk plan som fører gjennom eksponatet. Det kan inkludere aspekter av frimerkets historie, for eksempel veien fra utkastene via prøvetrykk til det utgitte frimerket med dets trykkfaser og alle slags varianter. Det inkluderer alle typer passende materiale, til og med materiale som kan brukes til å danne et eksponat i en av spesialklassene. Bruken av frimerket må normalt vises gjennom hele eksponatet, men dette kan også være en spesiell del av planen. Da må det være godt balansert med resten av eksponatet. Bruken betyr de ulike måtene å kansellere på, portotakstene og også ruter om nødvendig.
  2. Posthistoriske eksponat kan presenteres på en av følgende måter:
    - A. Posthistorie-eksponat som inneholder materiale fraktet av og relatert til offisiell, lokal eller privat post. Slike eksponat legger generelt vekt på ruter, rater, stempler og postale påtegnelser, bruk og andre postale aspekter, tjenester, funksjoner og aktiviteter knyttet til historien til utvikling av posttjenester.
    - B. Stempeleksponat (markofili) som viser klassifiseringer og/eller studier av poststempler og påskrifter relatert til offisiell, lokal eller privat postbefordring på brev, frimerker og andre postale objekt.
    - C. Historiske, sosiale og andre spesialstudier som relaterer seg til posthistoriske studier i vid forstand og samhandlingen mellom handel og samfunn med postsystemet.
  3. Et helposteksponat bør arrangeres ved bruk av passende utvalgte ubrukt og/eller postalt brukt helpost fra et bestemt land eller gruppe av land.
  4. Et stempelmerkeeksponat omfatter preget, påtrykt eller selvklebende skatt, gebyr- eller kredittmerker utstedt av eller bemyndiget av en statlig myndighet. Slike eksponat vil vise en eller flere av disse typer merker og vil referere til årsakene/regelverket for tjenesten, transaksjonen eller andre forhold som vurderes.

FIPs retningslinjer	Rev.: 3	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av ungdomsekspонат – tradisjonell etc.	Org.: HS	Side: 3 av 7

Aldersgruppe C (19 – 21 år)

Dette gjelder i tillegg til det som forventes fra et eksponat i aldersgruppe B:

- Planen skal følge retningslinjene for de forskjellige konkurranseklassene: tradisjonell, posthistorie, luftpost, helpost, stempelmerker osv.
- Det forventes større grad av modning når det gjelder emnets hovedaspekt.
- Det etterspørres sammenheng og konsistens, med behandlingen med de best egnede filatelistiske elementene.
- De mest komplekse aspektene ved materialet skal være korrekt identifisert (stempler, vannmerker, feil, perforeringer, forskjellige prøvertrykk osv.)
- Et personlig bidrag til utviklingen av emnet. Dette innebærer en personlig utvikling, forskjellig i hovedaspektene og i kunnskapen som vises.

2 KUNNSKAPER

2.1 Filatelistiske kunnskaper

Aldersgruppe A (10-15 år)

- Filatelistiske kunnskaper vises ved å bruke vanlige filatelistiske uttrykk, med kjennskap til navnet på de enkelte objekter som brukes (type frimerke, stempler, helsaker, hefter, frankopåtrykk etc.)
- Forklaringene skal ses i sammenheng med planen og utviklingen, og vises på alle arkene i eksponatet.
- Forklaringene som gies skal være konsise og i henhold til planen. Sider med for mye filatelistisk tekst er ikke tillatt. Eksponatet er ikke en bok.
- Det bør være noen grunnleggende forklaringer i eksponatet, om tagging, vannmerke, stempler etc.
- Eksponatet bør inneholde et bredt utvalg av forskjellig postalt materiale, som brev, helsaker, vanlige og særstempler, luftpoststempler etc., i samsvar med type eksponat
- Postgått materiale foretrekkes, unngå filatelistisk laget materiale.
- Bruk av et grunnleggende filatelistisk vokabular med korrekt identifikasjon av elementene som brukes (postruter, poststempler og kanselleringer osv.).
- Selv om bruk av katalogen og filatelistisk litteratur er nødvendig, skal ikke utstilleren referere til katalognumre for identifiseringsformål (det er for eksempel ikke riktig å skrive "numre fra 31 til 51 i katalogen Yvert" for å identifisere en utgave).
- Utstilleren skal angi de grunnleggende portotakstene.

Aldersgruppe B (16-18 år)

Dette gjelder i tillegg til det som forventes fra et eksponat i aldersgruppe A:

- De filatelistiske betegnelsene skal være nøyaktige.
- Det skal være noen studier av plater, varianter, overtrykk, frankeringsavtrykk, prøvetrykk.

FIPs retningslinjer	Rev.: 3	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av ungdomsekspонат – tradisjonell etc.	Org.: HS	Side: 4 av 7

Disse skal være riktig forklart.

- Den filatelistiske tekst skal ikke være av typen *Et vakkert stempel, brukt i tidsrommet 1920-1925 i byen Lonon, fødestedet til..*
- Grunnelementet i et tradisjonelt eksponat er frimerker, og i et posthistorisk eksponat postgåtte postale dokumenter.
- En utgaves særpreg skal beskrives, som fargevariasjoner, tagging, papir, trykkmetode, spesielle portotakster etc.
- I et posthistorisk eksponat skal det legges vekt på postruter, håndstempler, stempler, portofrie forsendelser, sensur etc. Forklaringene skal være korte og korrekte.
- Forklaringer som lett fremgår av objektet bør unngås (f.eks. brev fra en by til en annen der stempelet og adressaten er lett leselig på brevet). Utstilleren bør også unngå å gi opplysninger som er postalt uinteressante (f.eks. brev til byens doktor, med mindre adressaten hadde krav på en spesiell postal behandling som portofrihet eller en spesiell portotakst)
- I et eksponat med tekniske grupperinger skal utstilleren påpeke disse (f.eks. variasjoner i overtrykket) uten å miste den røde tråd i forklaringen.
- Filatelistiske elementer som er vanskelige å oppdage bør fremheves ved å bruke en pil eller tilsvarende på siden av objektet.

Aldersgruppe C (19 – 21 år)

Dette gjelder i tillegg til det som forventes fra et eksponat i aldersgruppe B:

- Utdyping av temaet i henhold til omfanget av eksponatet skal være slik det er forventet av seniorutstillere.
- Lite kjente sider av emnet kan vise personlige studier (f.eks. studier av materialet som tidligere er lite utforsket).
- Emnet skal utvikles ved å bruke et stort utvalg av frimerker og tilgjengelige postale dokumenter (f.eks. hvis eksponatet tar for seg variasjonene i en utgave, bør utstilleren ha med alle mulige variasjoner som tagging, trykking, papir, farge etc.).

2.2 Studier og forskning

Aldersgruppe A (10 –15 år)

- Bruk av vanlige filatelistiske uttrykk, riktig brukt på de brukte objekter (postruter, stempeltyper og annulleringer etc.):
- Bruk av kataloger og filatelistisk litteratur er nødvendig, men utstilleren skal ikke referere til et nummer i en katalog for identifisering (f.eks. det er ikke riktig å skrive Norgeskatalogens nr 31-45 for å beskrive en utgave).
- Utstilleren viser de vanlige portotakster.

Aldersgruppe B (16 –18 år)

- Utstilleren bør gi en nøyaktig beskrivelse av de forskjellige stempler, helsaker, tagging og andre typer postale elementer. Det legges også vekt på bruk av filatelistisk litteratur.
- Tittelarket skal kort nevne den viktigste litteratur som utstilleren har brukt.
- Utstilleren skal kjenne og beskrive alle typer portotakster, inkludert luftposttakster eller andre særtakster.

FIPs retningslinjer	Rev.: 3	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av ungdomseksponat – tradisjonell etc.	Org.: HS	Side: 5 av 7

Aldersgruppe C (19 – 21 år)

- Alle dokumenter er korrekt forklart, med riktige betegnelser som viser riktig bruk av den tilgjengelige spesiellitteratur.
- En spesialstudie, riktig forklart, av et frimerke, en plate, en variant, et overtrykk el.l. bør være med i eksponatet.
- Alle de viste dokumenter er postgåtte, hvis mulig med dokumentasjon som ankomststemplet, spesielle påtegninger etc., med detaljert beskrivelse av portotakster og/eller spesielle forhold.
- Alle typer av postale dokumenter som angår det valgte området skal være med i eksponatet.
- Forfalskninger eller postale manipulasjoner skal tydelig forklares.

3 MATERIALE

3.1 Materialets tilstand og renhet (frimerker og dokumenter)

Aldersgruppe A (10 –15 år)

- Frimerkene skal være i god kvalitet; ødelagte merker, misfarget, bleket, manglende tagger, er ikke egnet. Brukte frimerker skal ha et leselig stempel.
- Ubrukte og brukte frimerker skal helst ikke vises på det samme arket.
- Avklippede deler av postale dokumenter (frimerker, helpost, aerogram) skal ikke vises med mindre det er en spesiell grunn til det (f.eks. utklipp av helpost i spesielle perioder slik som ved frimerkemangel i krig).
- Særstempler, avtrykk fra frankeringsmaskiner eller andre stempler skal vises på frankaturen eller andre dokumenter og være tydelig lesbart (f.eks. i et eksponat som behandler frimerker er frimerkenes renhet viktigst, i et eksponat som omhandler stempler skal disse være tydelige og lesbare).

Aldersgruppe B (16 –18 år)

Dette gjelder i tillegg til det som forventes fra et eksponat i aldersgruppe A:

- Stemplene skal være sentrert på frimerkene og meget godt lesbare.
- Det foretrekkes stempler som er rene og lesbare, korrekt brukt, på frimerker eller andre postale dokumenter.
- Bruk av reparert eller hardt stemplet materiale bør unngås.

Aldersgruppe C (19 – 21 år)

Dette gjelder i tillegg til det som forventes fra et eksponat i aldersgruppe B:

- Postale dokumenter skal undersøkes for å unngå forfalskninger og manipulasjoner.
- Bruk av materiale i dårlig tilstand bør forklares (f.eks. et unikt objekt, eller spesielt sjeldent, eller havari-post).
- Materialet skal være rent, med god tagging.

FIPs retningslinjer	Rev.: 3	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av ungdomseksponat – tradisjonell etc.	Org.: HS	Side: 6 av 7

3.2 Tilstedeværelse av viktig og vanskelig tilgjengelig materiale.

For å vise grad av viktig /vanskelig tilgjengelig er det lagd en sammenstilling, kolonne 1 til venstre lite interessant, kolonne 2 til høyre mer interessant materiale, relatert til eksponatets innhold.

1 Lite interessant materiale

Moderne stempler og annulleringer
Løse merker
Ordrestemplede brev
Overfrankerte brev
Innenlands brev, laveste portosats
Brev med flere utgaver, blandingsfrankering
Førstedagsbrev
Vanlig materiale
Vanlig variant

2. Mer interessant materiale

Gamle stempler og annulleringer
Brev med frimerker
Brev sendt i posten med korrekt frankering
Brev med korrekt frankering, merker brukt i rett tid
Brev med tilleggstjenester (rekommandert, ilpost)
Brev med merker fra samme serie
«Ekte» postgått brev
Uvanlig materiale
Sjelden variant

Aldersgruppe A (10 –15 år)

- Noe materiale fra kolonne 1 aksepteres, men bør erstattes av materiale fra kolonne 2 hvis mulig.

Aldersgruppe B (16 –18 år)

Dette gjelder i tillegg til det som forventes fra et eksponat i aldersgruppe A:

- Objektene skal i hovedsak tilhøre kolonne 2.
- Filatelistiske studier kan være av middels vanskelighetsgrad

Aldersgruppe C (19 – 21 år)

Dette gjelder i tillegg til det som forventes fra et eksponat i aldersgruppe B:

- Alle dokumenter skal være interessant materiale fra kolonne 2.
- Det viste materialet skal velges med omhu blant tilgjengelig materiale, og uvanlig materiale foretrekkes.
- Sjeldenhet skal ikke gjenspeile verdien av objektene, men hvordan de passer inn i eksponatets utvikling.
- Særlig sjeldent materiale kan følges av en attest (plasseres i lommen bak arket).

4 PRESENTASJON

De nedenstående punkter gjelder for alle aldersgrupper.

- Pen presentasjon
- Hvite eller lyse ark anbefales
- Numerisk eller alfabetisk nummerering i planen skal være tydelig og ikke gjentakende.
- Innledningsarket kan inneholde ikkefilatelistisk materiale.
- Teksten skal være jevnt fordelt på alle ark.

FIPs retningslinjer	Rev.: 3	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av ungdomsekspонат – tradisjonell etc.	Org.: HS	Side: 7 av 7

- Ingen av arkene bør ha mye eller lite tekst
- Rammer, klemommer eller underlegg skal tilpasses objektet
- En kopi av baksiden av et dokument anbefales når det er nødvendig for utviklingen av temaet.
- Overskrifter og filatelistisk tekst bør ha forskjellig skrifttyper
- Teksten skal ha en passelig og leselig størrelse
- Skrivefeil bør unngås.

AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

Den engelske teksten har forrang hvis det er uoverensstemmelser som følge av oversettelse.

Disse retningslinjene for bedømmelse av ungdomsekspонат ved FIP-utstillinger er godkjent av styremedlemmene i FIPs kommisjon for ungdomsfilateli 08.08.2022. De er godkjent av FIP-styret og ratifisert ved FIP-kongressen 09.08.2022.